

[Damsgaard.]

meget vel, det var det, vi drøftede også i foråret. På landet tror jeg en sådan bestemmelse vil virke direkte mod sin hensigt. Vi har fået forlænet ferien, og kommer det nu dertil, at de unge piger og karle — og jeg må måske i parentes sige, at de unge i landbohjemmene på 16—18 år ikke er børn mere; det er dem, vi kalder unge karle og piger — skal have ret til at få en snes eftermiddage fri, tror jeg, bageret vil flyde over for nogle ærede medborgere. Er det derimod en frivillig sag, en tjeneste, man gør en flink ung medhjælper, er det sandsynligt, at de får fri til den ønskede undervisning. Min erfaring siger mig, at de i mange, mange tilfælde vil få fri.

Den højtærede undervisningsminister har i modsætning til sin forgænger indsat en ny § 3 om forsøgsvis forlængelse af undervisningspligten. Den højtærede undervisningsminister belærte i sin fremsættelsestale tinget om, at begrebet tvungen ungdomsskole er en kliché, som jeg forstod nærmest hørte fortiden til. Nu er der derimod tale om udvidet undervisningspligt. Ja, lad os så bare sige det, men der er dog tale om indførelse af det 8. skoleår, sådan som vi traditionelt har opfattet det, forsøgsvis, og jeg har selvfølgelig også bemærket mig, at andre skoler kan træde i stedet, og at forældre kan få udsættelse for deres børn til en senere alder.

Hvis man ikke ønsker, de skal fortsætte, når de er 14 år, direkte fra børneskolen, kan de få udsættelse. Det sidste synes jeg nu er noget mærkeligt noget, hvis de i en senere alder skal tilbage til den samme skole og den samme klasse. Man kan frigøre sig for pligten ved at sende sine børn på efterskole og lignende skoler, det ved vi, men iøvrigt mener jeg slet ikke, at problemet om et 8. skoleår, eller hvad man nu vil kalde det, hører hjemme i dette lovforslag. Jeg vil foreslå, at det tages ud her og undersøges i sammenhæng med overvejelse over hele børneskoleundervisningen. Jeg tror, det er det naturligeste, og sådanne overvejelser må komme i en nær fremtid.

Forslaget om aftenskoler er ikke meget ændret, og denne lov har også virket godt nok. Det samme gælder aftenhøjskolen. Den har vist sig at være en værdifuld nykabelse, der siden aftenskoleloven af 1942

har fået stor udbredelse ud over landet og har været til glæde og udbytte for mange.

Her foreslår man med rette, at aldersgrænsen for deltagere sænkes fra 21 til 18 år. Det er en fornuftig ændring.

Jeg vil gerne gøre nogle få bemærkninger om ungdomsnævnene, både dem, der skal nedsættes i henhold til loven i hver kommune, og amsungdomsnævnene. Disse nævn tillægges store opgaver og store beføjelser, både i henseende til at få undervisningen i gang og til at godkende skoleplaner. Jeg forstår af de bemærkninger, der følger lovforslaget, at det er ministerens mening, at nævnenes arbejdsområde fremover skal udvides betydeligt, og jeg forstod også, at den socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Horn, erkendte, at nævnene får en meget stor beføjelse, og han føjede til, at de skal bruges overfor en vrangvillig kommunalbestyrelse. Jeg tror ikke, at man, hvis de skal få succes ude omkring i kommunerne, skal tale så højt om disse nævns beføjelser og deres magt overfor kommunalbestyrelsen. Det er min erfaring, at kommunalbestyrelserne praktisk taget aldrig er vrangvillige overfor bestræbelser for at få et fornuftigt ungdomsarbejde i gang i kommunen.

Jeg synes også, at det ærede medlem hr. Horns bemærkninger om den måde, nævnenes medlemmer blev udpeget på, var noget malplacerede. Jeg kan ikke vide, om det ikke var et søgt eksempel fra Nyborgegnen, eller hvor det nu var man — forstod jeg — næsten raffede om, hvem der skulle ind i dette nævn; det tror jeg kun gælder i meget, meget få tilfælde. Jeg tror tværtimod, at kommunalbestyrelserne med megen omhu finder frem til de mennesker i kommunen, der interesserer sig for aftenskole- og ungdomsskolearbejde, og sætter netop dem ind i disse nævn. Jeg synes ikke, vi ved denne behandling skal prøve på at lægge sagen næsten for had overfor kommunalbestyrelserne og heller ikke prøve at deklassere de mennesker, der ofrer deres tid i disse ungdomsnævn.

Jeg forstod på den højtærede minister, at det er ministerens mening, at nævnets arbejdsområde skal udvides og ikke begrænses til de skolemæssige opgaver, men at ungdomsnævnet også skal tage sig af fritidsforanstaltninger såsom klubarbejde